Logika mintazh 2019/2020 2. félév

1 Ítéletlogika

Adott a következő eldöntésprobléma: $\{\neg(X \land \neg Y), Y \supset Z\} \models_0 \neg X \lor Z$

- 1. (10 pont)
  - (a) Készítsen a fenti eldöntésproblémához közös igazságtáblát!
  - (b) Miként igazolja a következtetés helyességét a közös igazságtábla?
- 2. (10 pont) Fejezze be a következő ítéletkalkulusbeli levezetést!
  - Kiindulásként átalakítottuk úgy a formulákat, hogy csak $\supset$ és $\neg$ műveleteket tartalmazzanak. Így a következő levezetést kell ellenőrizni: $X\supset Y, Y\supset Z\vdash_0 X\supset Z$
  - A levezetés első lépése:
    - 1. $(X \supset (Y \supset Z)) \supset ((X \supset Y) \supset (X \supset Z))$ $[C2, A \parallel X, B \parallel Y, C \parallel Z]$
- 3. (10 pont) Igazolja természetes levezetéssel, hogy a fenti eldöntésproblémát kifejező levezetés megkonstruálható!
  - A megoldás kiindulásához használja a következőt: $\neg X \lor Y, Y \supset Z \vdash_0 \neg X \lor Z$
- 4. (10 pont) Igazolja Gentzen szekvent módszerrel, hogy a fenti eldöntésproblémát kifejező szekvent megalapozható!
  Meg iegyzés:
  - A megoldás kiindulásához használandó szekvent: $\neg(X \land \neg Y), Y \supset Z \longrightarrow \neg X \lor Z$
  - Választhat a G és C kalkulusok közül. A választást mindenképp jelezze a megoldás mellett!
- 5. (10 pont) Igazolja tabló módszerrel a következtetés helyességét!

2 Elsőrendű logika

- 1. (15 pont) Adott a következő elsőrendű formula: $\exists x \forall y Q(x,y) \land \neg P(z) \supset \neg \forall x (Q(x,k(x)) \lor P(x))$.
  - (a) Adja meg a formula prímkomponenseit!
  - (b) Írja fel az értéktábla fejlécét!
  - (c) Töltse ki az értéktáblát azon interpretáció esetén, ahol $U=\{1,2,3\},\,k^I$: rákövetkező univerzumon belül (3 rákövetkezője 1), P^I : szám páros, Q^I : első szám osztója a másodiknak.
  - (d) Mit tudunk leolvasni a 3 alap szemantikus tulajdonságról az értéktábla alapján?
- 2. (25 pont) Adott a következő szemantikus következmény:

$$\{\forall x \exists y P(x,y) \land \forall x Q(g(x))\} \models \forall x \exists y (P(x,y) \land Q(g(y)))$$

Mutassuk meg rezolúcióval, hogy a szemantikus következmény teljesül!

- (a) Adja meg ehhez a változóidegen elsőrendű klózhalmazt!
- (b) Adja meg a Herbrand-univerzum $H_0,\,H_1,\,H_2$ halmazát, majd a klózok alappéldányának legalább 5 elemét!
- (c) A Herbrand-univerzum alapján készítsen alaprezolúciós levezetést a szemantikus következmény bizonyítására!
- (d) A legáltalánosabb illesztési algoritmus alkalmazásával készítsen elsőrendú rezolúciós levezetést!

Egyéb információk:

- FONTOS: A feladatok még kiegészülnek a megadott ponton belül 1-2 pontos elméletibb, értést tesztelő kérdésekkel. Ezekre látható 1 példa az igazságtáblához és egy az értéktáblához, de a többi feladatnál is lehet. Ezekre a megoldásban nem adunk választ, mert az értést szeretnénk velük vizsgálni.
- Az ítéletlogikai rész 5 feladatából 4 feladat az, ami az alap pontozásba beleszámít. Az, hogy melyik ez a
  4, azt a hallgató választhatja meg a dolgozat végén. Ha az 5. feladatra is lesz beadva megoldás, akkor az
  plusz pontként érvényesül a 3-as jegy elérése után, vagyis ha a hallgató minimum 50 pontot elért csak a
  dolgozat alapján.

- $\bullet\,$ Összesen az összes feladatból 90 pont szerezhető
- $\bullet\,$ A dolgozathoz plusz pont szerezhető még a beadandók minimumja felett megszerzett többletpontokért, ha a hallgató eléri a minimum 35 pontot.
- $\bullet$ Ponthatárok: 2-es 40-től, 3-as 50-től, 4-es 60-tól, 5-ös 70-től.